

طراحی فضایی برای کودکان در کتابخانه‌های عمومی کشورهای در حال رشد: مطالعه موردی کتابخانه عمومی اندونزی^۱

نووا ای. واریانت آنا^۲

مترجم:

وحید زارعی

کارشناس ارشد علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی
vahidzareiy@yahoo.com

چکیده

هدف از این مقاله بررسی اجمالی طراحی فضایی برای کودکان در برخی کتابخانه‌های عمومی اندونزی، به‌خصوص «سورابایا»^۳ از طریق مطالعه موردی است. در کتابخانه‌های مختلف، سه روش برای مشخص کردن فضای مخصوص کودکان وجود دارد؛ فضاهای مخصوص کودکان که در آن از نقاشی‌هایی با رنگ‌های روشن استفاده می‌شود، نصب پوستره‌های علمی یا کارتونی روی دیوار، و استفاده از نیمکت‌های کوتاه. اینها تجهیزات استاندارد مورد نیاز برای اغلب فضاهای کودکان در کتابخانه‌های عمومی سورابایا هستند. هرچند که ملاحظاتمانند مشارکت کودکان طی فرایند توسعه، در طراحی فضای کودکان لازم است، اما این موارد به‌دلیل کمبود وقت به‌ندرت به‌کار بسته می‌شوند. در حالت ایده‌آل فضای کتابخانه بایستی از سایر فضاهای کتابخانه مجزا باشد، که این مورد به‌خوبی رعایت شده است. برخی از کتابخانه‌های

1. Design a space for children in public library in developing country: a case study in Indonesia public library

2. Nove E. Variant Anna

3. Surabaya

عمومی سورابایای اندونزی، فضای کودکان را با طراحی ساده اما به صورت کودک مدار طراحی کرده‌اند.

مقدمه

در اغلب کشورها کتابخانه به یکی از ارکان فرهنگی و نماد تمدن تبدیل شده است. مدت‌های مدیدی نقش کتابخانه این بوده است که افراد جامعه را به شهروندانی آگاه تبدیل کند. نقش کتابخانه عمومی بسیار مهم است، زیرا آن‌ها می‌بایست جامعه اطراف خود را به وسیله اطلاعات ارزشمند تأمین کرده، مکانی برای تغییر شکل یافتن اطلاعات باشند. از آنجایی که کتابخانه‌ها نه فقط در کشورهای توسعه یافته و ثروتمند، بلکه در کشورهای در حال رشد نیز به وجود می‌آیند، شهرهای بزرگ و کوچک کتابخانه مخصوص خود را دارند که این موضوع باعث می‌شود که مسئولیت کتابخانه‌ها نسبت به جامعه افزایش یابد. با این وجود تمام کتابخانه‌ها، به دلیل محدودیت‌هایی مانند کمبود مجموعه‌های مناسب، تسهیلات و نیروی انسانی قادر نیستند به خوبی از عهده نقش خود برآیند.

برای درک اهمیت نقش کتابخانه در پیشرفت و توسعه کودکان، زمان آن فرا رسیده که به طور عمیق درباره طراحی فضای کتابخانه کودکان، در کشور در حال رشدی مثل اندونزی مطالعه شود. اهمیت وجود کتابخانه‌ها برای حمایت از کودکان به منظور برطرف کردن نیاز اطلاعاتی آن‌ها به چه میزان است؟ هرچند که کتابخانه‌ها نقش دشواری برای جذب کودکان به کتابخانه و استفاده از خدمات آن‌ها، مطالعه منابع موجود، استفاده از کامپیوتر و استفاده از فضای کتابخانه برای بحث و فعالیت‌های دیگر، دارند، اما هنوز ارزش دارد که روش‌های دیگری برای جلب توجه کودکان آزموده شود. بدیهی است که یکی از روش‌های

جذب، از طریق طراحی فضای کتابخانه است و روشن است که طراحی مناسب کتابخانه می‌تواند کودکان را جلب کرده و در آن‌ها این اشتیاق را به وجود آورد که از کتابخانه بازدید کنند.

این مقاله، طراحی فضای کودکان در کتابخانه‌های اندونزی را توصیف می‌کند که این کار از طریق بعضی مطالعات موردی در فضاهای کودکان در سورابایا، جاوای شرقی، و براساس مشاهدات و تجربیات نگارنده، انجام گرفته است. هدف از این مطالعه موردی، به وجود آوردن درکی از طرح کتابخانه کودکان است. این مطالعات موردی به صورت داستان‌های کوتاه که نشان‌دهنده خط‌مشی کتابخانه هستند، ارائه می‌شود. دو نوع کتابخانه در این مطالعات موردی مورد بررسی قرار گرفته‌اند: نخست فضای کودکان در کتابخانه‌های عمومی و دوم فضای کودکان در کتابخانه‌های محلی^۱. سه کتابخانه در این مطالعات موردی بررسی شده‌اند که هرکدام ویژگی‌های منحصر به فرد خود را دارند. تمرکز این مطالعات موردی بر بررسی و توصیف شرایط واقعی طراحی فضای کودکان است که تا حد زیادی با شرایط کشور اندونزی و سورابایا، به عنوان محلی که این مطالعات موردی در آنجا صورت پذیرفته است، وفق داده شده است.

فضای کودکان

فضای کودکان مکانی است که به کودکان اختصاص یافته که ممکن است برای آن ساختمان مجزایی در نظر گرفته شود و یا قسمتی از ساختمان کتابخانه باشد که دارای فضای کودکان است. هدف از ایجاد فضاهایی برای کودکان، پشتیبانی از فعالیت‌های کودکان، به خصوص فعالیت‌های هوشمندانه آن‌ها است. این فضاها بایستی با نیازهای کودکان مطابقت داشته باشد، بنابراین تمام تجهیزات و امکانات بایستی مناسب کودکان باشد. به این دلیل است که فضای کودکان به صورت منحصر به

---

1. community libraries

فردی برای برطرف کردن احتیاجات کودکان طراحی شده است، به خصوص در مورد فضای داخلی و اسباب و وسایل. بعضی بخش‌های مهم در طراحی فضای کودکان وجود دارد که این بخش‌ها شامل فضای داخلی با ترکیبی از رنگ‌های روشن، تصاویر، میز و صندلی‌های راحت و قفسه کتاب قابل دسترسی است. در طراحی فضای کودکان بایستی راحتی و سهولت استفاده مدنظر قرار گیرد، از این رو فضای کودکان بایستی این انتخاب را به کودکان بدهد که روی صندلی یا روی زمین بنشینند و کتاب‌های مورد علاقه خود را مطالعه کنند. در بعضی کتابخانه‌ها صندلی وجود ندارد و در عوض میزهای کوتاهی قرار می‌دهند که کودکان می‌توانند روی زمین بنشینند که این اقدام به راحتی جلوی بعضی حوادث مانند افتادن کودکان از صندلی را می‌گیرد. همچنین این عمل زمانی مناسب است که کتابداران زیادی در فضای کودکان حضور نداشته باشند که بتوانند بر فعالیت‌های کودکان نظارت داشته باشند.

در اندونزی تقریباً تمامی کتابخانه‌ها، فضای مخصوصی را برای کودکان در نظر می‌گیرند و دلیل این امر آن است که کودکان به ملاحظاتی نیاز دارند که متفاوت با بزرگسالان است. همچنین کتابخانه‌های محلی در بسیاری از شهرها و حومه اندونزی وجود دارد که معمولاً برای کودکان ساخته شده‌اند و از این رو دارای طرح مورد علاقه کودکان هستند. هرچند که این فضاهای کودکان با بودجه‌ای بسیار اندک ساخته شده‌اند اما این کتابخانه‌ها در تلاشند تا اقلام مورد علاقه کودکان مانند نقاشی‌ها، رنگ‌های روشن و شاخص، اسباب‌بازی و قفسه‌های مخصوص کودکان را در مجموعه خود جای دهند.

استفاده از نظرات کودکان در طراحی فضای مخصوص کودکان نیز اهمیت دارد (بین لنگ‌تنگ و همکاران، ۲۰۰۹). آن‌ها در تحقیق خود از کودکان به‌عنوان شریک و آزمونگر طرح‌ها یاد می‌کنند که به این طریق

می‌توان نیاز استفاده‌کنندگان (کودکان) را برطرف کرد. درگیر کردن کودکان در فرآیند طراحی، ایده خوبی است تا مشخص شود آن‌ها به چه چیزی نیاز دارند، هرچند کودکانی که هیچ تجربه‌ای در طراحی فضای داخلی ندارند ممکن است تناقض‌هایی را به وجود آورند.

مطالعات موردی

۱. کتابخانه ایالتی جاوا تیمور^۱

کتابخانه ایالت جاوا تیمور بر اساس قانون دولتی شماره ۲۵/۲۰۰۰ اندونزی، نیاز اطلاعاتی افراد جامعه را برآورده می‌کند. کتابخانه ایالتی، یک سازمان خدمات‌رسانی عمومی است که فعالیت‌های فرهنگی، تحقیقاتی و آموزشی را تحت پوشش قرار می‌دهد. به‌علاوه، بیانیه سال ۱۹۹۴ یونسکو اعلام می‌کند که کتابخانه‌های عمومی مؤسسات دموکراتیکی هستند که از حق دسترسی به اطلاعات برای تمام افراد جامعه، بدون در نظر گرفتن استثنائاتی مانند نژاد، سن، جنس، مذهب، ملیت و زبان دفاع می‌کنند. کتابخانه عمومی بایستی به‌طور کامل توسط دولت حمایت شود. به‌خصوص حمایت مالی از اهمیت زیادی برخوردار است، چرا که خدمات کتابخانه عمومی بایستی برای تمامی استفاده‌کنندگان رایگان باشد. کتابخانه ایالتی هم‌چنین به‌عنوان یک گنجینه عمل می‌کند که تمامی متونی که در جاواتیمور انتشار می‌یابد بایستی [نمونه‌ای] از آن‌ها به کتابخانه ایالتی جاواتیمور تحویل شود.

کتابخانه عمومی جاواتیمور همه‌روزه، به‌جز روزهای تعطیل رسمی باز است. این کتابخانه در روزهای دوشنبه تا جمعه از ساعت ۸ صبح تا ۵/۳۰ بعداز ظهر، و در روزهای شنبه و یکشنبه از ساعت ۸ صبح تا ۱ بعد از ظهر باز است. مانند هر کتابخانه عمومی دیگری، در این کتابخانه نیز خدماتی ارائه می‌شود که شامل امانت، مرجع، خدمات تحویل مدرک،

1. Perpustakaan Provinsi Jawa Timur (State Library of Jawa Timur)

آموزش استفاده‌کنندگان، جستجوی پیوسته، جستجوی وب، خدمات کتابخانه‌ای سیار، خدمات به کتابخانه مدارس و خدمات کتابخانه‌ای روستایی می‌باشد. هرچند که در این کتابخانه، فضای مخصوص کودکان وجود دارد، اما صرفاً به خدمات کتابخانه‌ای کودکان اختصاص ندارد.

مشخصات فیزیکی

فضای کودکان در کتابخانه عمومی جاواتیمور در طبقه همکف قرار گرفته که ابعاد آن ۸×۱۶ مترمربع می‌باشد. این فضا به سه بخش مجزا تقسیم شده است. یک در، در وسط اتاق قرار دارد که در سمت راست آن مجموعه‌ای از کتاب‌ها در قفسه‌های چوبی قرار گرفته است. روبروی اتاق مخزن، فضایی برای خواندن وجود دارد و در وسط، میز امانت گذاشته شده که کتابدار برای کمک به کودکان در آنجا مستقر است. فضای کودکان بسیار بزرگ به نظر می‌رسد، چرا که دیوار واقعی ندارد تا این سه بخش را از هم جدا کند. تهویه به خوبی صورت می‌گیرد، چرا که دیوارهای بزرگی در جلو و سمت راست اتاق وجود دارد و نور مطبوع آفتاب که از پنجره‌ها وارد می‌شود برای روشنایی اتاق‌ها کافیست. تزئینات دیوارها مختص کودکان است که در آن از رنگ‌های روشن، نارنجی، سبز روشن، زرد و صورتی استفاده شده است. در اتاق مطالعه همان طرح کلی بخش مخزن به کار رفته با این تفاوت که به جای استفاده از نقاشی‌ها، تصویر شخصیت‌های کارتونی روی دیوارها آویخته شده است. هیچ نوع صندلی در هر دو بخش مخزن و مطالعه وجود ندارد و کودکان می‌توانند کتاب‌هایی را که از قفسه برمی‌دارند بر روی زمین نشسته و مطالعه کنند. برای جذب کودکان و راحتی بیشتر آن‌ها کتاب‌ها براساس سیستم نمایشی در قفسه‌هایی قرار داده می‌شوند که بیشتر برای مجلات و کتاب‌های عکس‌دار استفاده می‌شود و کودکان می‌توانند به راحتی عناوین را مطالعه کرده و روی جلد کتاب را مشاهده کنند. زمانی

که کودکان می‌خواهند کتابی را به امانت بگیرند، کافی است به بخش امانت در قسمت مرکزی اتاق مراجعه کنند.

تصویر ۱: کتابخانه ایالتی جاواتیمور، بخش مخزن

تصویر ۲: کتابخانه ایالتی جاواتیمور، بخش مطالعه

هرچند که اتاق بسیار ساده طراحی شده است، اما همچنان نمایانگر فضای کودکانه است مانند استفاده از رنگ‌های روشن برای رنگ‌آمیزی دیوارها، استفاده از عکس‌های شخصیت‌های کارتونی، سیستم نمایشی مجموعه، و استفاده از فرش در اتاق مطالعه. همچنین نظم قفسه‌ها بسیار کاربرمدار است، چراکه ارتفاع قفسه‌ها طوری است که برای کودکان قابل دسترسی باشد.

فضای کودکان نه فقط برای مطالعه، بلکه برای فعالیت‌های دیگری که در کتابخانه قابل حصول است، مورد استفاده قرار می‌گیرد. مانند نمایش فیلم که هر شنبه یا دوشنبه برگزار می‌شود.

۲. کتابخانه عمومی شهر سورابایان^۱

فضای مخصوص کودکان در کتابخانه عمومی شهر سورابایان از بخش اصلی کتابخانه جدا شده است. اندازه اتاق ۸×۱۵ مترمربع است. این فضا فقط شامل یک اتاق است که حالت چندکاره دارد و شامل قسمت‌های مخزن، اتاق مطالعه و بخش امانت است. طرح فضای کودکان در این کتابخانه کاملاً شبیه فضای کودکان در سایر کتابخانه‌های سورابایان و کل کشور اندونزی است. قفسه‌ها در کنار دیوارها قرار گرفته‌اند و فضای مطالعه در مرکز اتاق قرار دارد. تنها یک در ورود و خروج وجود دارد که میز امانت در مقابل آن قرار گرفته است. در حقیقت این، یک طرح بسیار ساده برای فضای خاص کودکان است. تمام محوطه قسمت مطالعه با فرشی آبی رنگ پوشانده شده است، بنابراین زمانی که استفاده‌کنندگان وارد این بخش می‌شوند باید کفش‌های خود را درآورند. دیوار با رنگ‌های آبی، زرد و قرمز رنگ شده است. قفسه‌ها همچنان ارتفاع قفسه بزرگسالان را دارند که به ۱۷۵ سانتی‌متر می‌رسد که البته دسترسی کودکان به قفسه‌ها را اندکی مشکل ساخته است،

1. Perpustakaan Umum Kota Surabaya (Surabaya City Public Library)

به‌خصوص برای دسترسی به کتاب‌هایی که در ردیف بالایی قرار دارند. در مورد فضای مطالعه، با اینکه این فضا توسط فرشی پوشانده شده است، اما علاوه بر این نیمکت‌های زیادی نیز برای استفاده وجود دارد. دو نوع محل نشستن در فضای مطالعه وجود دارد - مخصوص کودکان و مخصوص بزرگسالان - که البته این دو در اندازه‌ها و مدل‌های متفاوت هستند. برای بزرگسالان دو میز دایره‌ای شکل با ارتفاع تقریبی ۵۰ سانتی‌متر وجود دارد که هر میز گنجایش ۱۰ بزرگسال را دارد. این میزها به والدینی اختصاص دارند که همراه کودکان خود به کتابخانه می‌آیند؛ آنها می‌توانند مطالعه کنند و یا مراقب کودکان خود باشند. نوع دوم نیمکت‌ها مخصوص کودکان است که چسبیده به ستون‌ها قرار دارند؛ اندازه آنها کوچک‌تر از میزهای دایره‌ای شکل است و ارتفاع آنها به ۴۰ سانتی‌متر می‌رسد. این نیمکت‌های کوچک رنگهای جذاب و روشن دارند.

دکوراسیون اتاق بسیار ساده است؛ پوستر بعضی از شخصیت‌های کارتونی در هر سمت دیوار قرار دارد و پوسترهای علمی در سمت چپ پنجره‌ها آویخته شده است. برای راحتی بیشتر، دو دستگاه تهویه هوا در اتاق وجود دارد و همچنین پنجره‌های بزرگی در سمت راست و چپ وجود دارد که اجازه می‌دهد نور آفتاب داخل اتاق شود.

تصویر ۳: کتابخانه‌ی عمومی شهر سورابایان، اتاق مطالعه با نیمکت‌های کوچک

تصویر ۴: کتابخانه‌ی عمومی شهر سورابایان، منابع در قفسه‌ها

تصویر ۵: کتابخانه‌ی عمومی شهر سورابایان، پوسته‌های علمی

۳. کتابخانه‌ی محلی پوسداکوتا^۱

کتابخانه پوسداکوتا یک کتابخانه محلی است که توسط دانشگاه سورابایا (اوبایا) برای حمایت از خلاقیت‌های اجتماعی در محدوده کتابخانه تأسیس شده است. جامعه استفاده‌کننده آن مردمی هستند که در اطراف کتابخانه زندگی می‌کنند، که البته شامل کودکان هم می‌شود. فضای خاص کودکان در کتابخانه پوسداکوتا همانند فضای کودکان در کتابخانه عمومی نیست، زیرا این فضا در کتابخانه پوسداکوتا علاوه بر فضای کتابخانه، به‌عنوان فضایی است که کودکان می‌آموزند، چگونگی یک کودک کتابدار شوند. بنابراین کودکان زمانی که به کتابخانه پوسداکوتا می‌آیند از دو مزیت بهره‌مند خواهند شد؛ نخست این‌که آن‌ها می‌توانند از امکانات کتابخانه مانند مطالعه، مرور منابع و بازی کردن بهره‌مند شوند و دوم این‌که آن‌ها طبق برنامه کودک کتابدار، اصول مدیریت کتابخانه را فرا می‌گیرند. فعالیت‌های کودک کتابدار در کتابخانه پوسداکوتا چیست؟ قبل از

1. Perpustakaan Pusdakota Ubaya (Pusdakota Community Library)

هرچیز کودک کتابداران یاد می‌گیرند چگونه یک کتابخانه را راه‌اندازی کنند، سپس آن‌ها اشخاصی را تحت عنوان اعضای کتابخانه سازماندهی می‌کنند. تعداد اعضای کتابخانه توسط کتابخانه پوسداکوتا مشخص می‌شود و پس از این که تعدادی از دوستان، به عنوان اعضای کتابخانه سازماندهی شدند، کودکی که توانایی این را داشته باشد که کتابخانه کوچکی در خانه خود راه‌اندازی کند، که تحت عنوان «تراس باکا»^۱ نام برده می‌شود، به این امر مبادرت می‌ورزد. البته تجهیزات مورد نیاز توسط کتابخانه پوسداکوتا تأمین می‌شود. این کودک کتابداران درون خانه خود کتابخانه کوچک خود را تحت نظارت پاسداکوتا مدیریت می‌کنند. این کودک کتابداران وظیفه دارند که علاقه‌مندان را ثبت‌نام کرده، کتاب امانت دهند و به وسیله آمارهای ساده تمام فعالیت‌های تراس باکا را گزارش دهند. تراس باکا مجموعه خود را همراه تعویض می‌کند که این کار توسط کتابخانه پوسداکوتا حمایت می‌شود. برنامه دیگری که در تراس باکا انجام می‌شود نمایش فیلم است که به صورت غیرمنظم صورت می‌گیرد. از آنجایی که کتابخانه در درون خانه کودک کتابدار قرار دارد، بنابراین طرح یا تجهیزات خاصی به کار گرفته نمی‌شود. تنها یک قفسه به همراه مجموعه‌ای از منابع وجود دارد که در جلو اتاق اصلی یا تراس قرار داده می‌شود. افرادی که علاقه‌مند به خواندن منابع موجود در این مجموعه‌ها هستند می‌توانند به تراس باکا مراجعه کرده و منابع را روی زمین مطالعه کنند.

---

1. Teras baca

تصویر ۶: بخش مدیریت کتابخانه‌ی پوسداکوتا

تصویر ۷: تراس باکا در گوشه تراس خانه یکی از کودکان کتابداران

بحث

از آنجایی که هر کتابخانه عمومی همواره برای استفاده‌کنندگان جوان خود، کتابخانه کودک احداث می‌کند، از این رو می‌توان گفت فضای خاص کودکان در اندونزی به خوبی گسترش یافته است.

مطالعات موردی که در بالا به آن‌ها اشاره شد مثال کوچکی از وجود طرح‌هایی برای کودکان در کتابخانه‌هاست. این طرح‌ها بسیار کودکانه هستند. مثال واضح، استفاده از رنگ‌های روشن و اسباب و وسایل مخصوص کودکان است. این کتابخانه‌های کودک بسیار ساده هستند اما کودکان نه فقط به خاطر طرح کتابخانه، بلکه همچنین به خاطر مجموعه موجود در آن، جذب این کتابخانه‌ها می‌شوند. مجموعه‌ها فقط شامل ادبیات کودکان، کتاب‌های مصور، افسانه‌ها و ادبیات عامیانه نمی‌شوند، بلکه کتاب‌های آموزشی و کمک درسی را نیز دربر می‌گیرند.

طرح کتابخانه بسیار مهم است، به‌خصوص در مواردی که طرح‌ها نیاز استفاده‌کنندگان را برآورده می‌کنند که در این مورد استفاده‌کنندگان ما کودکان هستند. کتابخانه باید تسهیلاتی را برای آموزش و بازی کردن در اختیار کودکان قرار دهد و واضح است که در هر دو نوع کتابخانه مورد بررسی (عمومی و محلی) قبلاً این تمهیدات اندیشیده شده است. اتاق‌ها در هر دو نوع کتابخانه مورد بررسی با اسباب و وسایل کمی (مانند میز و صندلی) تجهیز شده‌اند و دلیل این امر این است که کودکان بدون برخورد با اسباب و وسایل و افتادن از میز و صندلی‌ها بتوانند آزادانه در اتاق رفت و آمد کنند. اگر کتابخانه از میز و صندلی استفاده کند، مطمئناً این صندلی‌ها نمی‌توانند محکم باشند (گراهام و دمر، ۲۰۰۱)، فضای باز در کتابخانه‌ها همچنین به کتابدار کمک می‌کند تا زمانی که کودکان از امکانات کتابخانه استفاده می‌کنند، مراقب آن‌ها باشند.

قفسه‌ای که انتخاب می‌شود باید به‌گونه‌ای باشد که تا آخرین ردیف آن به راحتی در دسترس کودکان قرار گیرد. این امر به کودکان می‌آموزد که مستقل باشند و کتاب‌های مورد علاقه‌شان را خودشان

بردارند. مجموعه بایستی به راحتی در دسترس کودکان قرار داشته باشد و قفسه‌های کتاب کوتاه برای فضای کودکان اکیداً توصیه می‌شود.

این فضاهای اختصاص یافته به کودکان صرفاً برای استفاده به روش دستی تدارک دیده شده‌اند بنابراین کامپیوتر یا تلویزیون یا وسایل الکترونیکی مانند ضبط صوت یا دستگاه پخش DVD برای کودکان وجود ندارد. مجموعه‌های دیداری شنیداری تنها در موارد نادر وجود دارند که آن‌ها هم به امانت داده نمی‌شوند.

نوع دوم کتابخانه‌ها متفاوت از دو کتابخانه عمومی است. درحالی‌که کتابخانه‌های عمومی از طرح‌های مختلفی در فضای کودکان بهره می‌گیرند، کتابخانه محلی (پوسداکوتا) به کودکان آموزش می‌دهد تا کتابخانه کوچک خود را تحت عنوان «تراس باکا» در تراس خانه خود راه‌اندازی کنند. این تجربه بسیار ارزشمندی است که کودکان تلاش می‌کنند دوستان خود را عضو کتابخانه خود کنند، مجموعه خود را مدیریت کنند، مقررات کتابخانه را تدوین و آمار مختصری از کتابخانه خود تهیه کنند.

نتیجه این‌که، ملاحظات زیادی در طراحی فضای کودکان در کتابخانه‌ها وجود دارد بنابراین در شرایط ایده‌آل فضای کودکان بایستی مجزا از سایر بخش‌های کتابخانه باشد. در طراحی فضای کودکان بایستی استفاده‌کنندگان کتابخانه، به لحاظ تزیینات، اسباب و وسایل و کاربرد مدنظر قرار گیرد. بعضی از کتابخانه‌های عمومی در اندونزی فضای کودکان را بسیار ساده طراحی و اجرا کرده‌اند، اما این فضا بسیار کودک‌مدار است. به امید این‌که در آینده پیشرفت‌های زیادی در زمینه طراحی فضای کودکان، به‌خصوص فضای کودکانی که به وسیله اسباب و وسایل کودکانه تجهیز شده‌اند، صورت پذیرد.

منابع

- Graham, C., and Demmers, L. (2001). *Furniture for library*. Libris Design Project, supported by the U.S. Institute of Museum and Library Services under the provisions of the Library Services and Technology Act, administered in California by the State Librarian.
- Theng, Y.L., et.al. (200-). *Children as Design Partners and Testers for a Children's Digital Library*. School of Computing Science, Middlesex University,
- U.K.Jawa Timur State Library. <http://www.perpusjatim.go.id/>